

Bilaga 3. Exempel på mallar från studierna

I Nerstätter (2014) beskrivs tre lektioner där eleverna arbetar med mallar. Studien och mallarna finns fritt tillgängliga i Open Access.

Den första mallen illustrerar hur man kan konstruera en förklaring.

Att konstruera en historisk förklaring till kapplöpningen om Afrika		
Resonera kring!	Tidig Imperialism/ De Geografiska Upptäckterna	Sen Imperialism/ Kapplöpningen om Afrika
Vilka kan ha varit de <u>långsiktiga</u> respektive <u>kortsiktiga</u> orsakerna	<p>Renässansens idéer: (1) kyrkans ensamrätt på kunskap utmanas; (2) man vill studera världen på ett vetenskapligt sätt.</p> <p>Handelsvägarna till Östasien kontrolleras av Osmanska riket.</p> <p>Det finns en efterfrågan på lyxvaror såsom kryddor och fina tyger som finns att tillgå i bl.a. Kina, Indien.</p> <p>Skeppsteknik och navigationsteknik har utvecklats och förbättrats. Man kan segla längre med bättre fartyg.</p>	
Vilken roll kan historiska <u>aktörer</u> (personer och grupper) ha spelat i relation till de <u>strukturer</u> (situationen i samhället) som verkade vid tiden?	<p>Nya, starka kungariket (stater) vill ha status och ekonomiska fördelar.</p> <p>En krigisk adelsklass (<i>conquistadorer</i>), vill få ära och rikedom (visas genom konsumtion av lyxvaror).</p> <p>Europeiska köpmän vill hitta billigare och snabbare handelsvägar till Asien (vinsttänkande).</p> <p>Kyrkan och kungamakten vill sprida den kristna tron.</p>	
Kapplöpningen om Afrika - Resonera om vilka orsaker du bedömer som viktiga och vilka samband det finns mellan dessa.		

Figur 6. Mall som användes under lektionerna för elevernas resonemang om orsak.

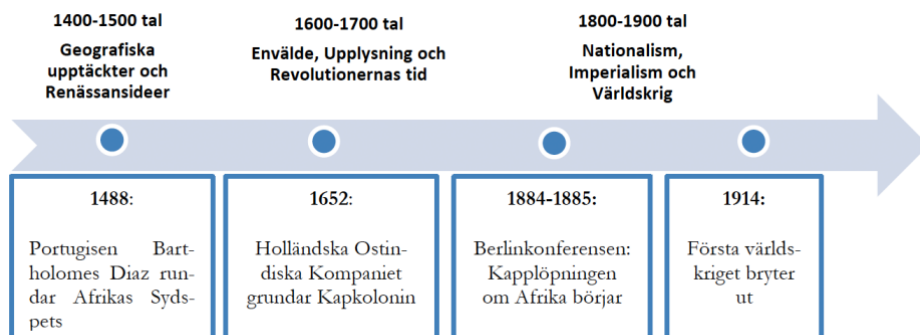
För elevernas hantering av källor konstruerades en annan stödjande mall: USPAF (ursprung, syfte, perspektiv, användbarhet och begränsningar).

Använd **U.S.P.A.F** som stöd för att ställa de kritiska frågorna till källorna. Tänk på att det inte är säkert att alla delfrågor går att svara på.

U.S.P.A.F		Källa 1	Källa 2
U	Ursprung: Typ av källa (artikel, tal, foto, o.s.v.)? När tillkom den? Vad är kontexten (sammanhanget) runt dess tillkomst?		
S	Avsändare och Syfte: Vem/vilka har skapat källan och varför? Vad vet vi om denne/dem? Vilken funktion/vilket syfte har källan?		
P	Perspektiv: Vad förmedlar källan för budskap? Upplever du att källan har någon tendens (vinkling) i sin framställning?		
A	Användbarhet: Utifrån dina svar på ovanstående frågor och vad du vet sedan tidigare: hur bedömer du sammantaget källans värde för att bidra till en förklaring för orsakerna till kolonisationen av Afrika?		
F	Frågor/Begränsningar: Vilka frågor kring Afrikas kolonisation kan du inte få svar på genom att värdera den här källan?		

Figur 7. Mall som användes under lektionerna för elevernas tolkande och användande av källor.

En tredje mall visar en tidslinje som relaterade till specifika händelser med anknytning till Afrika, men även till en övergripande epokindelning.

Figur 8. Tidslinje illustrerande händelser som relaterar till Afrika under modern historia

Även Brush och Saye (2008) beskriver arbete med mallar, och deras studie finns tillgänglig i Open Access. Det digitala verktyget som mallarna är del av kallas Decision Point!

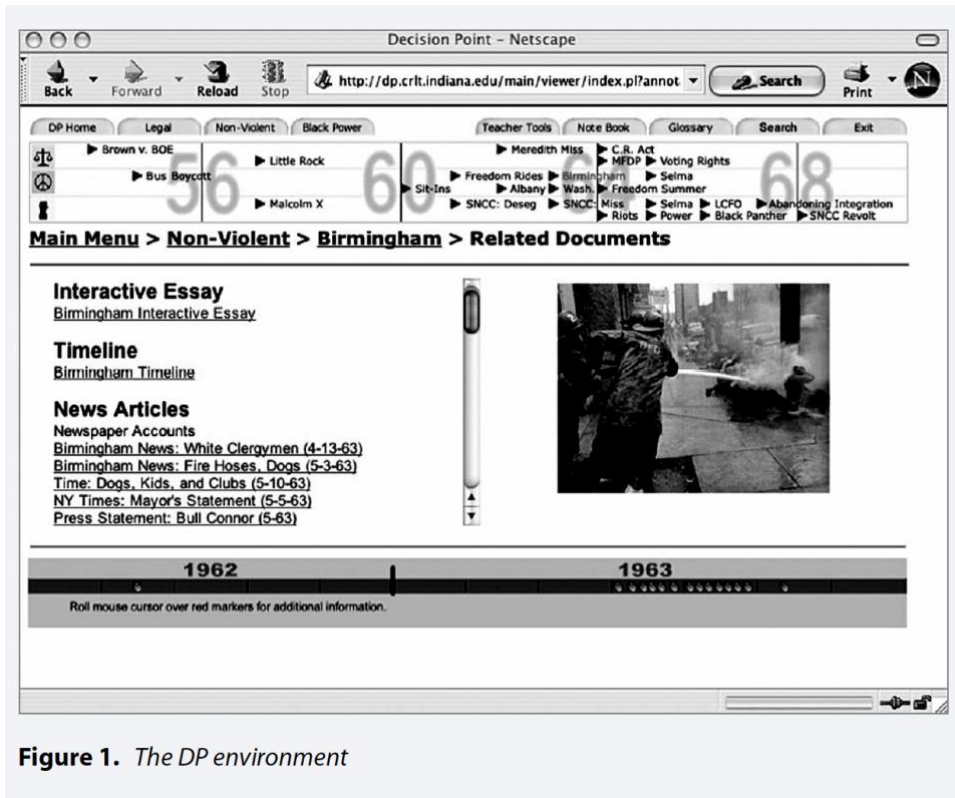

Figure 1. The DP environment

DP Home Legal Non-Violent Black Power Teacher Tools Note Book Glossary Search Exit

▶ Brown v. BOE
 ▶ Little Rock
 ▶ Bus Boycott
 ▶ Malcolm X
 ▶ Meredith Miss
 ▶ Freedom Rides
 ▶ Albany Wash
 ▶ SNCC: Deseg
 ▶ SNCC
 ▶ C.R. Act
 ▶ MFD
 ▶ Voting Rights
 ▶ Selma
 ▶ Freedom Summer
 ▶ Miss
 ▶ Riots
 ▶ Selma
 ▶ Power
 ▶ LCF
 ▶ Black Panther
 ▶ Abandoning Integration
 ▶ SNCC Revolt

Main Menu > Non-Violent > Montgomery Bus Boycott > Interactive Essay

Montgomery Bus Boycott

Racial segregation in Montgomery, Alabama in 1955 was similar to conditions existing throughout most of the South. Blacks and whites had separate facilities in schools, restaurants, theaters, drinking fountains, railroad cars and buses, and black accommodations tended to be noticeably inferior to those offered to whites. In Montgomery, blacks paid their fares at the front of the bus and then got off and boarded in the rear. City and state law required that the front section be reserved for whites and the rear for blacks. If whites filled the front of the bus, blacks in those seats nearest

1955
Roll mouse cursor over red markers for additional information.

Decision Point
 http://c
 Getting Started Latest Headlines Apple Amazon eBay

DP Home Legal Non-Violent Black Power
 ▶ Brown v. BOE
 ▶ Little Rock
 ▶ Bus Boycott
 ▶ Malcolm X
 ▶ Meredith Miss
 ▶ Freedom Rides
 ▶ Albany Wash
 ▶ SNCC: Deseg
 ▶ SNCC
 ▶ C.R. Act
 ▶ MFD
 ▶ Voting Rights
 ▶ Selma
 ▶ Freedom Summer
 ▶ Miss
 ▶ Riots
 ▶ Selma
 ▶ Power
 ▶ LCF
 ▶ Black Panther
 ▶ Abandoning Integration
 ▶ SNCC Revolt

Main Menu > Non-Violent > Montgomery Bu

Montgomery City Code

Sec. 10. Separation of races--Required.

Every person operating a bus line in the city shall provide equal but separate accommodations for white people and negroes on his buses, by requiring the employees in charge thereof to assign passengers seats on the vehicles under their charge in such manner as to separate the white people from the negroes, where there are both white and negroes in the same care; provided, however, that negro nurses having in charge white children or sick or infirm white persons, may be assigned seats among white people. Nothing in this section shall

Montgomery, Ala. 1952. *Montgomery City Code*. Chapter 6, Section 10. p. 42.

Done

Figure 3. Document analysis guide.

De La Paz och kollegor (2022) har också studerat arbete med mallar som går att ladda ner fritt: https://www.researchgate.net/figure/IREAD-Scaffold-foldable_fig1_352931404